

SHINING SOUND / Saïd Gharbi / Ana Stegnar / Rahim Elasri

"Wat men ziet, is niet altijd de realiteit"

Een voorstelling van en met Saïd Gharbi is nooit zomaar een voorstelling. Hij stelt je zintuigen op de proef, tart je verbeelding op een nieuwe manier, speelt met vooroordelen en verworvenheden.

Saïd Gharbi ziet niet met zijn ogen. Hij oriënteert zich met geluid. Shining Sound. Want geluid is licht. In alle gradaties van intensiteit. Van een stralende zon tot een kaars in een kamer.

"Soms is er te veel informatie", verduidelijkt hij. "Als de hele ruimte vergeven is van geluid, kan je jezelf verliezen als blinde. Of wanneer je op straat loopt, en het lawaai van een drillboor of een vrachtwagen al de rest overstemt. Ik verken een ruimte zoals een vleermuis met haar sonar. Ik stap, zing, maak geluiden en vang de veranderingen op. Op een podium tast ik ook fysiek de grenzen af. Als ik val, wil ik weten hoe diep ik val. Maar of ik een stuk nu duizend keer heb opgevoerd, het risico blijft; 50 centimeter verder kan een heel verschil maken." (*lacht*)

Gharbi wil de toeschouwers meetrekken in die choreografie van de ruimte, in zijn persoonlijke spatialisatie. "Ik streef interactie na. Ik wil tonen dat je naar een spektakel kan kijken met meer dan je ogen alleen. Ik wil mijn wereld delen. Zodat het publiek zich ervan bewust wordt dat het zicht ook een inwendig gegeven kan zijn."

"Om dat te bereiken, zet ik ze vaak op het verkeerde been. Geluiden waarvan je de bron niet meteen ziet, kan je anders interpreteren. Of je maakt een specifiek geluid, maar je toont iets wat er op het eerste gezicht niet bij past. Wat men ziet, is niet altijd de realiteit. Zichtbaar is geen synoniem van visueel. Met die twee begrippen jongleer ik graag."

"Mensen die kunnen zien, stellen zich daar geen vragen bij. Die vanzelfsprekendheid zet ik op losse schroeven. In het begin zijn ze even onder de indruk van die blinde op dat podium. Maar dat duurt vijf minuten. Daarna wil ik hen meevoeren, hen sensibiliseren: zodat ze begrijpen en voelen wat ik voel, zelfs met hun ogen wijdopen."

Zijn blindheid is het gevolg van een ziekte die haar eindpunt bereikte toen hij 14 was. De beelden in Gharbi's hoofd zijn dus voor een groot stuk gebaseerd op herinneringen. "Ik kan mij in de plaats stellen - niet volledig - van iemand die ziet. Kleuren, vormen... de essentie heb ik meegekregen. Ik weet hoe een boom, een huis, een vogel eruitzien. Ik 'zie' ze. Als ik teksten schrijf, is dat met een toetsenbord in braille, maar als ik nadenk over letters en woorden, is dat in beelden. De vorm van de letter 's', de vorm van het cijfer '2'."

"Ik hou niet zo van het abstracte. Ik verkies concrete beelden die ik verder kan ontwikkelen in een choreografie. Een voorbeeld: een blinde in een tram weet niet altijd of hij in de juiste rijrichting zit. Dat deed me denken aan een astronaut die rondzweeft in de ruimte. *Deep space* is het ultieme ruimtegevoel: je hebt er geen obstakels, maar ook geen besef van afstanden en dimensies. Kunnen zien is dan niet alles meer."

Saïd Gharbi belandde bij toeval in de danswereld op zijn 23ste. "Choreograaf Wim Vandekeybus was op zoek naar blinden voor een voorstelling. Van de ene dag op de andere veranderde mijn leven. Door het dansen heb ik de buitenwereld beter leren begrijpen. Bij Vandekeybus leerde ik de rechte lijn uit de Europese school. Van

Noord-Afrika neem ik de spontane, niet-bestudeerde expressie mee. Ik bevind me tussen de vrijheid en de rigueur. Geen clash, maar een geslaagd huwelijk."

© Johan Faes